

Rynek piwa w Polsce i UE

mgr **Katarzyna ROLA**

IERiGŻ-PIB

ul. Świętokrzyska 20

PL 00-002 Warszawa

E-mail: katarzyna.rola@ierigz.waw.pl,

Tel: +48 22 50 54 632

Rynek ....

Rynek to kluczowa kategoria ekonomii głównego nurtu;

Zespół mechanizmów opisujących proces prowadzący do tego, że decyzje nabywców i producentów zostają wzajemnie uzgodnione za pośrednictwem cen;

Mechanizm rynkowy rozwiązuje trzy podstawowe problemy:

co produkować?

dla kogo produkować?

jak produkować?

Funkcje gospodarcze rynku:

równoważąca – równowaga popytu i podaży ,

efektywnościowa – weryfikator efektywności – efektywni wygrywają grę rynkową,

dochodotwórcza – gra rynkowa może pomnażać dochody,

informacyjna – rynek źródłem informacji,

Aspekty analizy rynku:

podmiotowy,

przedmiotowy,

przestrzenny,

Struktura rynku: monopol, oligopol, konkurencja monopolistyczna;

Regulacje rynkowe – ingerencja administracji w prawa rynku – rynek jako instytucja...?

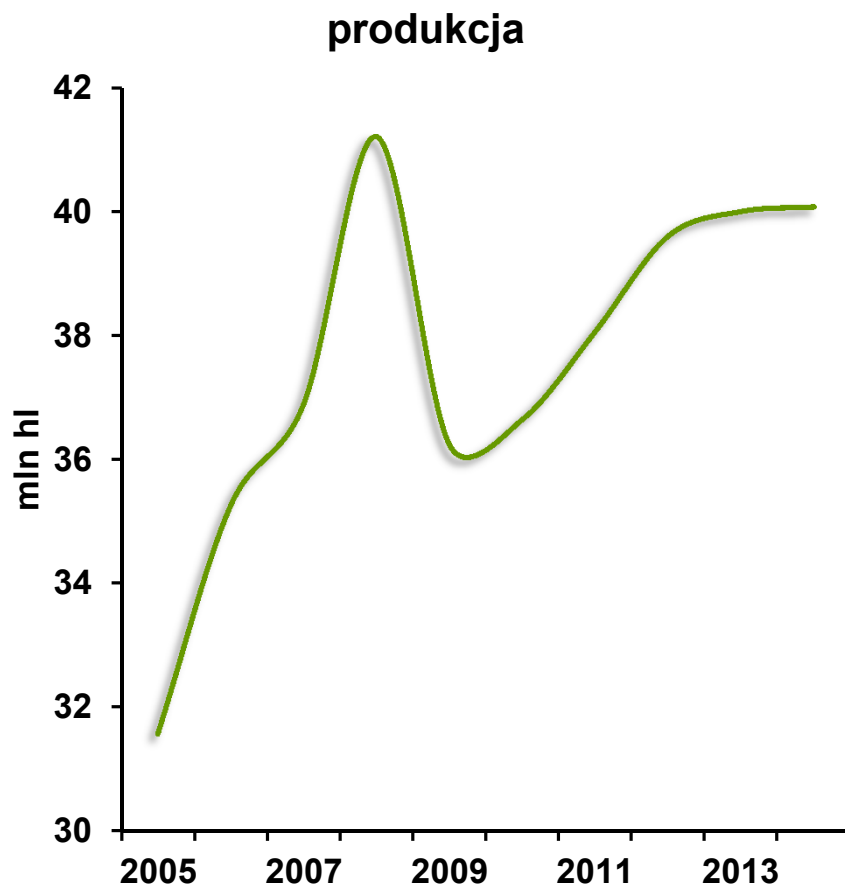

Tendencje w krajowym browarnictwie

Wyszczególnienie	j. m.	2005	2014	$\frac{2014}{2005}$ %	Średnia roczna dynamika %
Produkcja	mln hl	31,6	40,01	26,9	2,69
Spożycie bilansowe	mln hl	30,9	38,0	23,0	2,33
Eksport	mln hl	0,89	2,86	222	13,9
	mln EUR	33,0	144,9	339	17,9
Import	mln hl	0,20	0,79	286	16,2
	mln EUR	10,8	45,0	317	17,2

Produkcja piwa w Polsce

W 2009 r. spowolnienie rozwoju – spowodowane pogorszeniem koniunktury gospodarczej, ale w kolejnych latach powrót na ścieżkę rozwoju,

Produkcja piwa:

2005 r. – **31,6 mln hl**,

2014 r. – **40,0 mln hl**,

I-VII 2014 r. – **25,0 mln hl**,

I-VII 2015 r. – **24,9 mln hl**

Dynamika produkcji piwa:

w analizowanym okresie – **27% wzrost**,

bezwzględnie – **0,9 mln hl rocznie**,

względnie – **2,7% rocznie**,

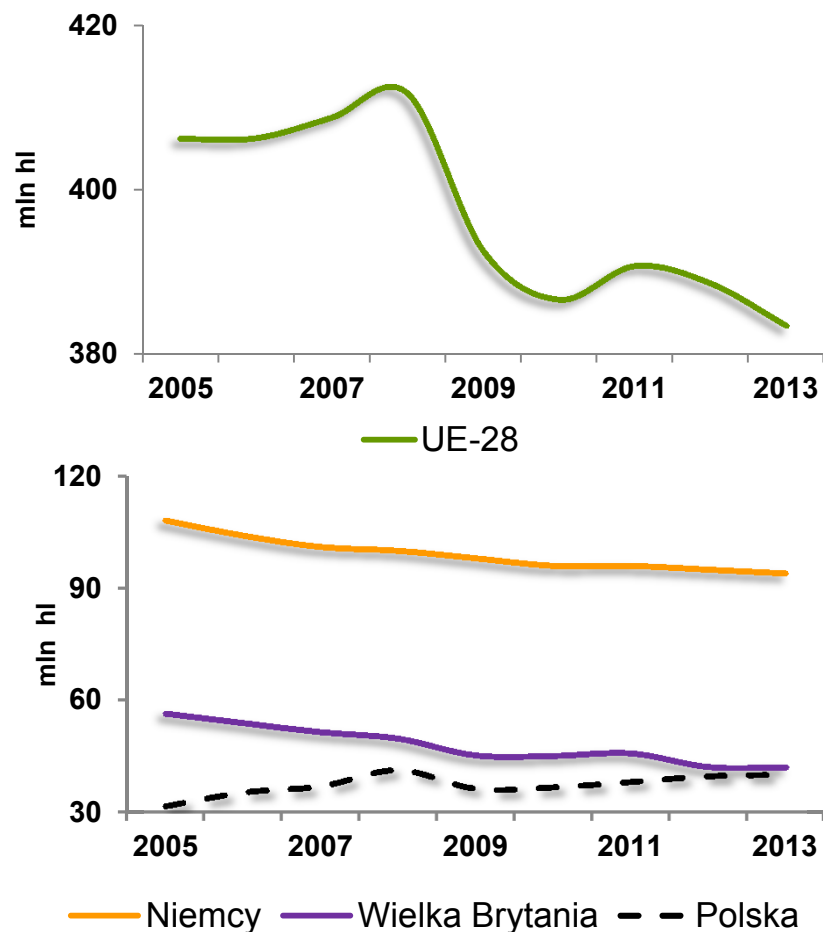
Rekordowa produkcja w 2008 r. – **41,2 mln hl**,

Cechą charakterystyczną sektora jest duża sezonowość produkcji. Sezonowy wzrost produkcji występuje w okresie letnim (maj-sierpień), co jest wynikiem sezonowego wzrostu popytu.

Produkcja piwa w UE

☪ UE-28 jest drugim, po Chinach, największym producentem piwa na świecie,

☪ Malejący popyt wewnętrzny przełożył się na spadek produkcji,

☪ Produkcja piwa:

☪ 2005 r. – **406,3 mln hl**,

☪ 2013 r. – **383,6 mln hl**,

☪ W analizowanym okresie – **6% spadek** produkcji,

☪ Rekordowa produkcja w 2008 r. – **411,8 mln hl**,

☪ Najwięksi producenci

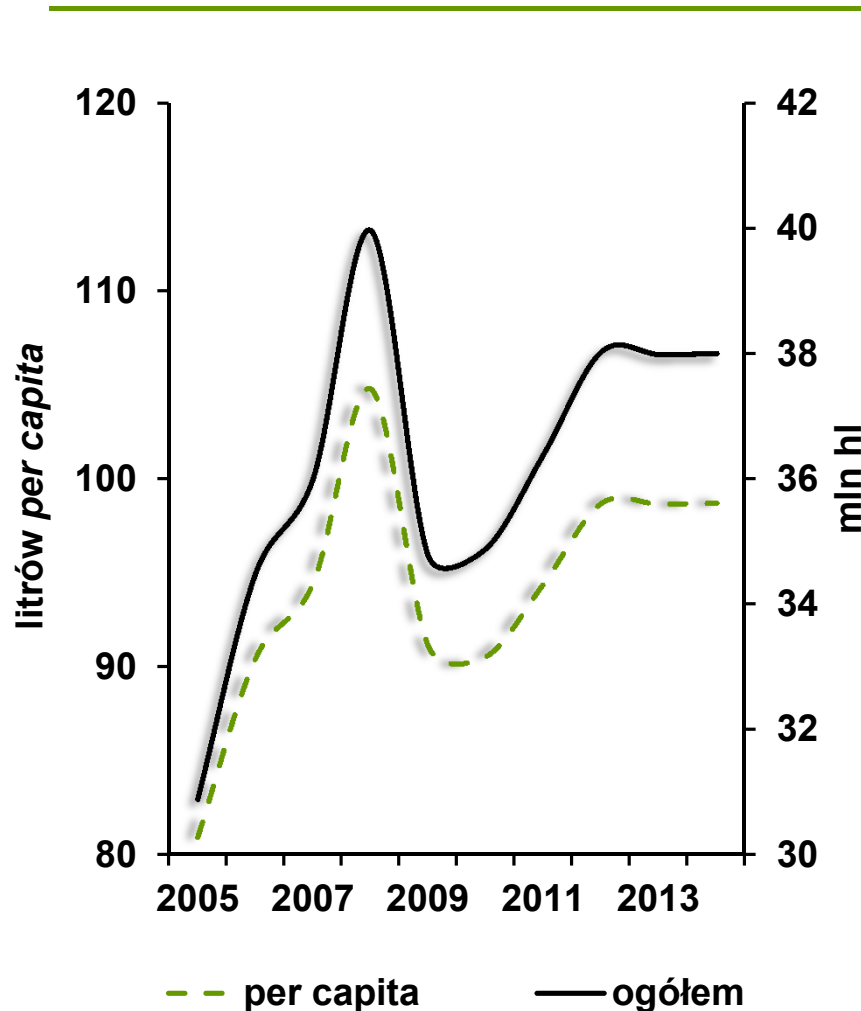
☪ Niemcy – **94,4 mln hl**,

☪ Wielka Brytania – **42,0 mln hl**,

☪ Polska – **40,0 mln hl** (10% udział Polski w produkcji UE).

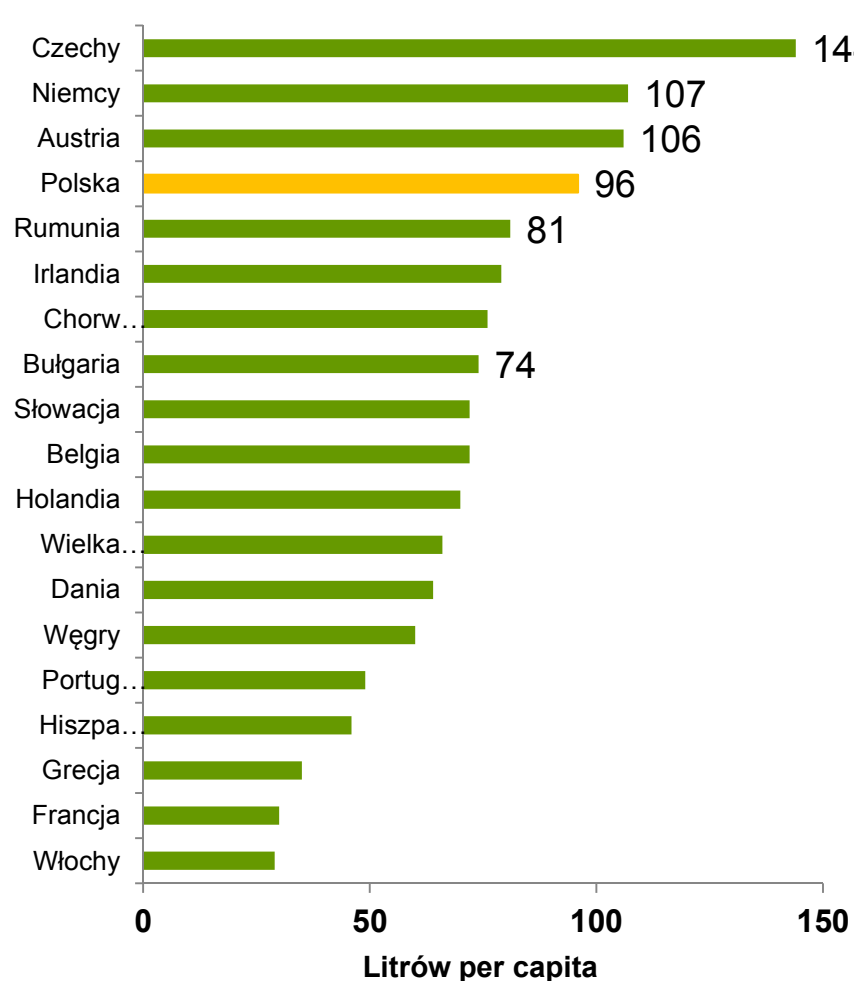
Konsumpcja piwa w Polsce

- 🍺 Popyt jest fundamentem ekonomii rynku,
- 🍺 Spożycie wykazywało analogiczną dynamikę jak produkcja:
  - 🍺 bezwzględnie – **0,8 mln hl rocznie**,
  - 🍺 względnie – **2,3% rocznie**,
- 🍺 Spożycie wzrosło o **22%** do ok. **100 litrów per capita**,
- 🍺 Analogiczna sezonowość konsumpcji jak produkcji – szczyt popytu występuje w okresie letnim,
- 🍺 Spożycie piwa w Polsce stanowi 10,8% całkowitej konsumpcji w UE, a udział ten zwiększył się o 2,6 pkt. proc.,
- 🍺 O wzroście konsumpcji piwa decydowały inne czynniki niż zmienność cen:
  - 🍺 wzrost siły nabywczej – dochodowa elastyczność popytu,
  - 🍺 zmiana modelu konsumpcji napojów alkoholowych.

Konsumpcja piwa w UE

🍺 Spożycie piwa w UE wyniosło 347 mln hl i było o 7,3% mniejsze niż w 2005 r., w przeliczeniu na jednego mieszkańca 68 litrów (10% mniejsze),

🍺 Największy spadek spożycia dotyczył Luksemburgu, Wielkiej Brytanii, Danii, Estonii, Czech i Portugalii,

🍺 Najwięcej piwa konsumuje się w

🍺 Niemczech - 85,9 mln hl,

🍺 Wielkiej Brytanii – 42,4 mln h,

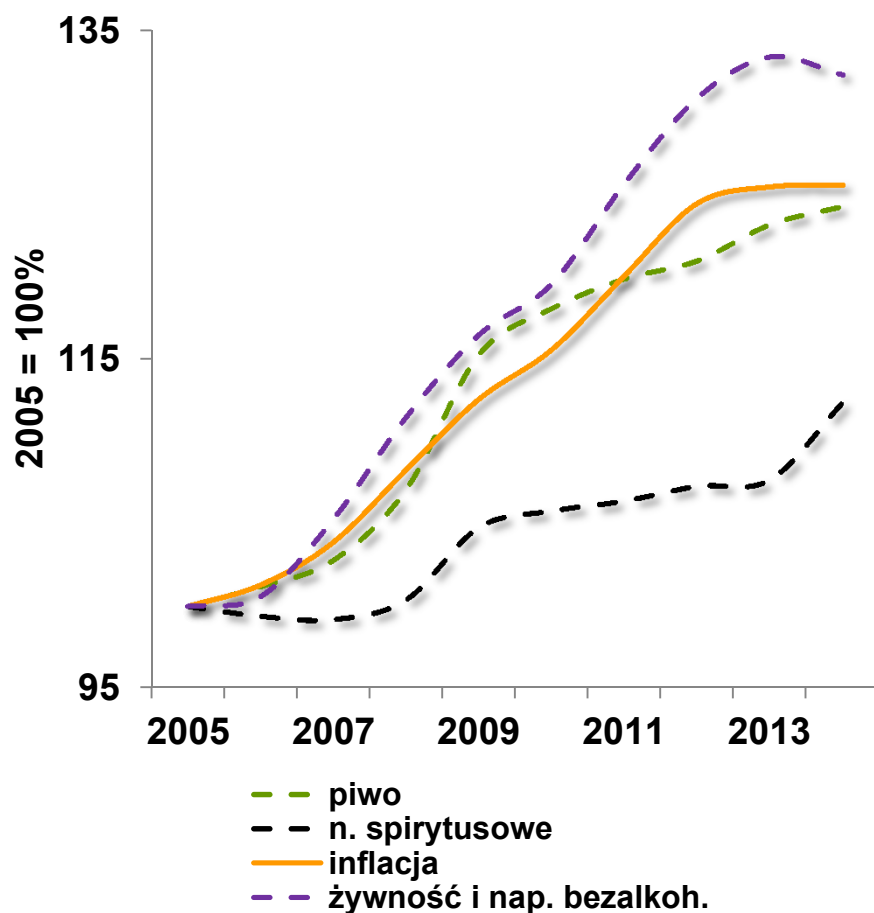
🍺 Polsce – 37,4 mln hl,

🍺 Spadek spożycia w krajach o wysokich dochodach – funkcja konsumpcji przyjmuje kształt odwróconej litery U,

🍺 Bułgaria i Rumunia – potencjał do dalszego wzrostu.

Ceny piwa w Polsce

Wzrost konsumpcji wystąpił w warunkach **realnego wzrostu cen** względem napojów spirytusowych oraz win. Skumulowane wskaźniki cen 2005-2014

Wskaźniki cen	2005=100	$\frac{\text{I-VI 2015}}{\text{I-VI 2014}}$
inflacja	126%	98,8%
żywność i napoje bezalkoholowe	132%	97,1%
napoje spirytusowe	112%	101,9
wina	115%	99,5%
piwo	124%	99,1%

Ceny napojów alkoholowych, w tym piwa wzrosły w mniejszym stopniu niż inflacja oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych w porównaniu z 2005 r.,

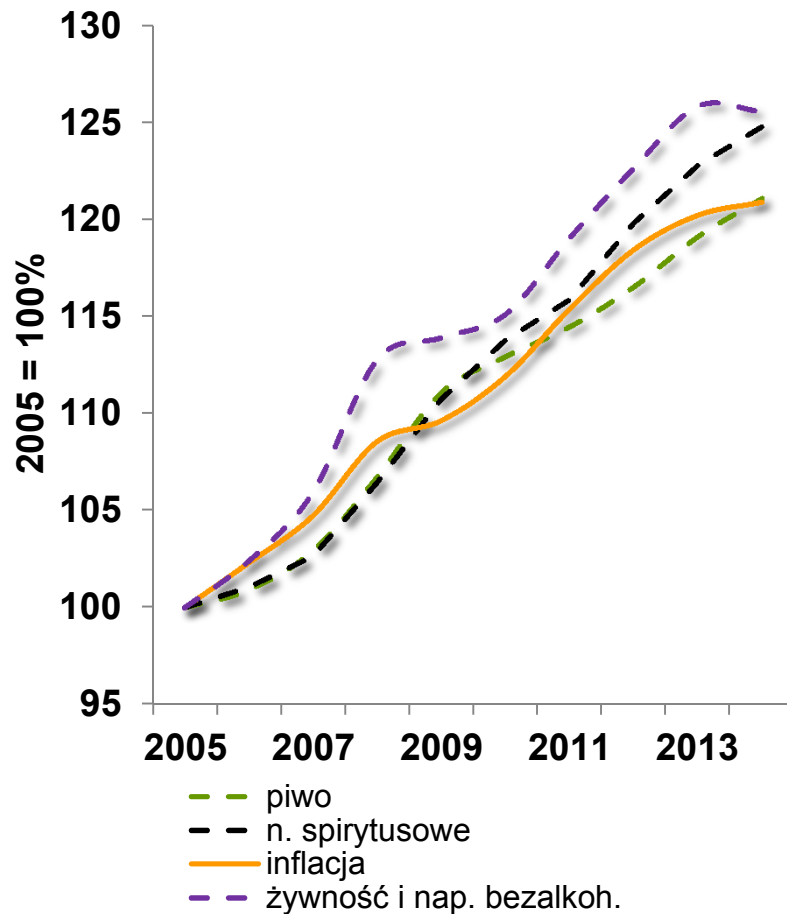

W I półroczu 2015 r. w porównaniu z I półroczem 2014 r. nastąpił spadek cen piwa.

Ceny piwa w UE

Skumulowane wskaźniki cen 2005-2014:

- inflacja – 121%,
- żywność i napoje bezalkoholowe – 126%,
- napoje spirytusowe – 125%,
- wina – 122%,
- piwo – 121%**,

Relatywne obniżenie cen piwa względem innych napojów alkoholowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych,

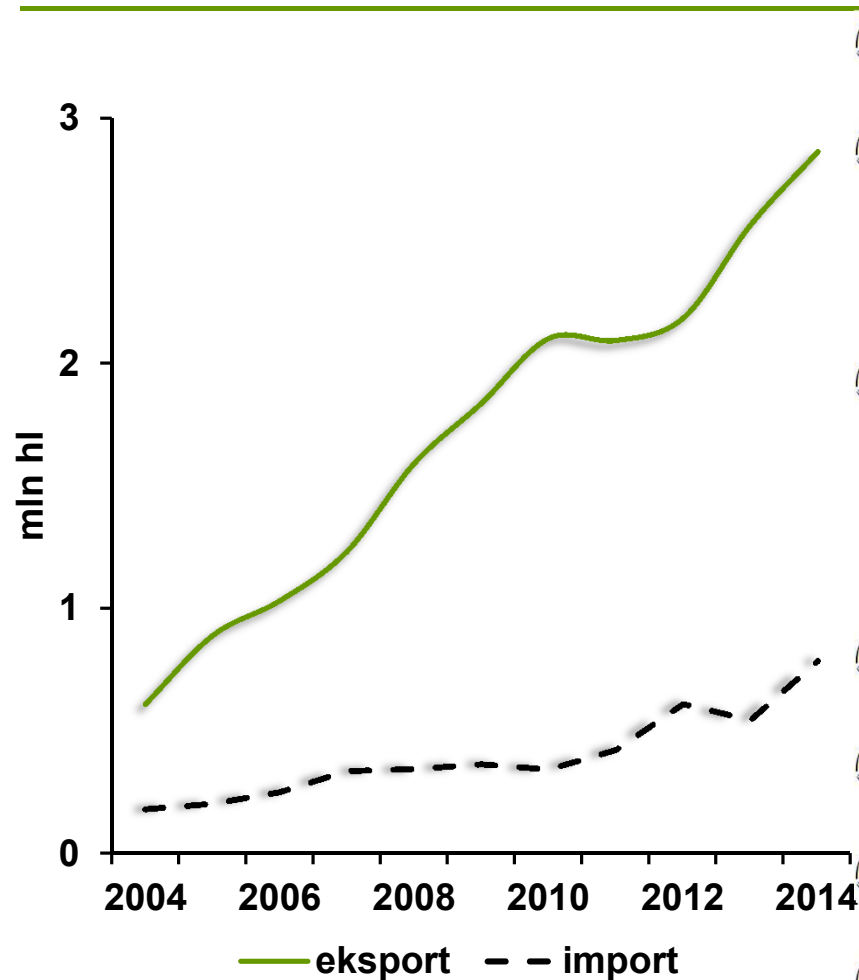
Niska dynamika wzrostu cen w Niemczech i w Wielkiej Brytanii,

Średnie ceny piwa w 2013 r. (dane EUROSTAT):

- Bułgaria – 1,01 EUR/litr,
- Polska – 1,28 EUR/litr,
- Niemcy i Czechy – 1,56 EUR/litr,
- Rumunia – 1,57 EUR/litr,
- Holandia – 1,62 EUR/litr.

Handel zagraniczny piwem

 Sektor piwowarski jest eksporterem netto od 2004 r.,

 Po akcesji do UE dynamiczny wzrost eksportu:

 bezwzględnie – **1,2 mln hl rocznie**,

 względnie – **16,7% rocznie**,

 Obroty handlu zagranicznego mają małe znaczenie – decydujący jest rynek wewnętrzny. W 2014 r.:

 eksport – **2,9 mln hl, 145 mln EUR**,

 import – **0,8 mln hl, 45 mln EUR**,

 Udział eksport w produkcji – specjalizacja eksportowa produkcji - **7,1%**,

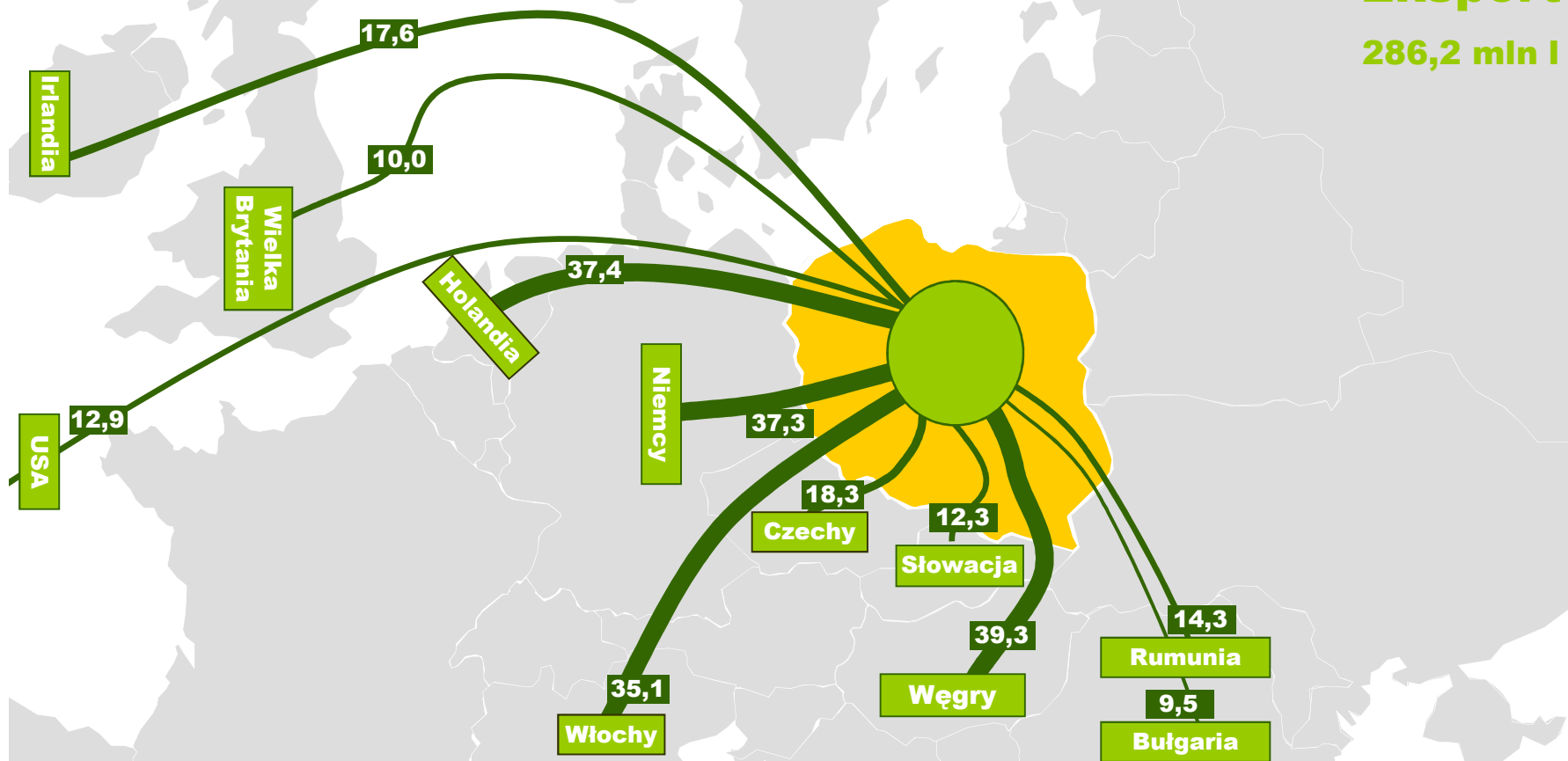
 Udział importu w zaopatrzeniu rynku – **penetracja importowa rynku – 2,1%**,

 I-VII 2014 r. eksport – **1,70 mln hl**, import – **0,55 mln hl**,

 I-VII 2015 r. eksport – **1,98 mln hl**, import - **0,55 mln hl**.

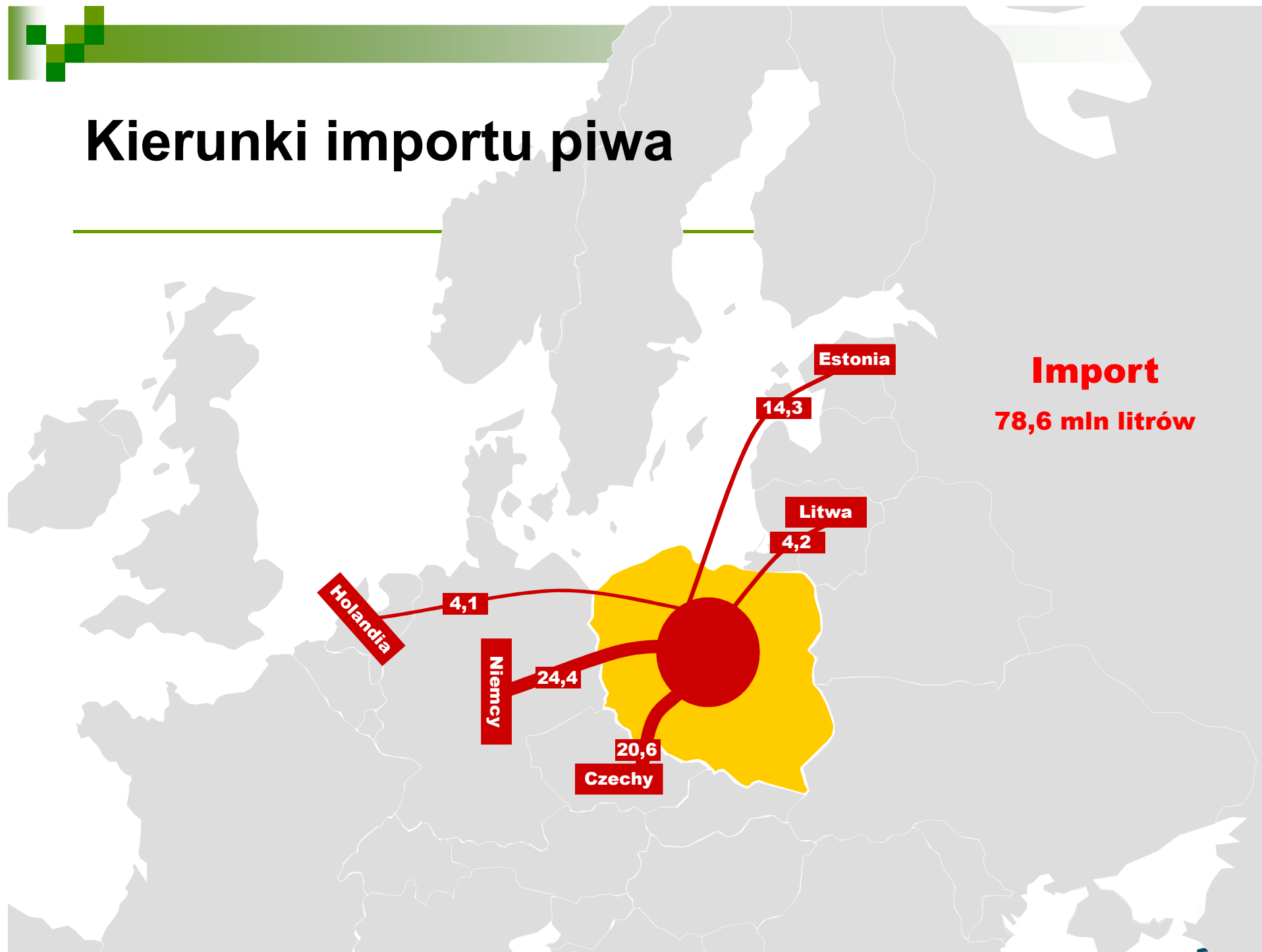

Kierunki eksportu piwa

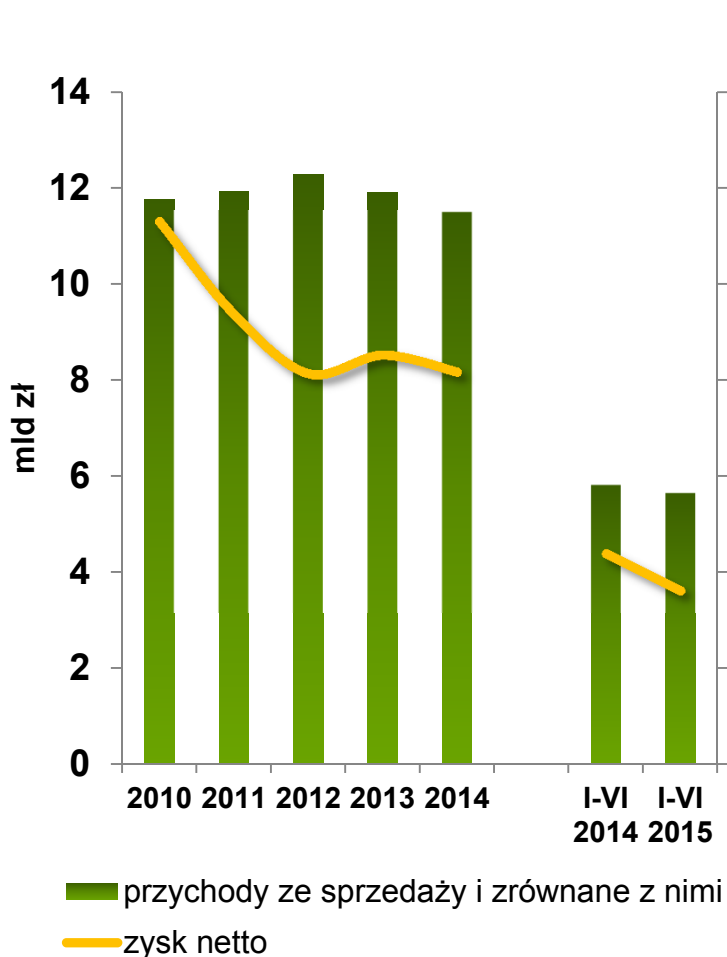

Eksport
286,2 mln l

Kierunki importu piwa

Wyniki finansowe sektora browarniczego

Produkcja piwa jest jednym z najbardziej zyskowych kierunków przetwórstwa produktów rolnych:

2014 r. – zysk netto – 817 mln zł,

Rentowność netto - relacja zysku netto do przychodów netto - przemysłu browarniczego była znacznie wyższa niż przemysłu spożywczego ogółem, w tym:

przemysłu spirytusowego,

przemysłu winiarskiego,

W latach 2011-2014 spadek rentowności produkcji, ale ciągle jest ona **dwukrotnie** większa niż w przemyśle spożywczym ogółem,

Determinanty sytuacji finansowej:

innowacyjność produktowa,

konkurencyjność wobec innych wyrobów alkoholowych,

silna konkurencja,

presja cenowa ze strony konsumentów.

Podsumowanie

- Duży wzrost konsumpcji piwa – popyt wewnętrzny decydował o rozwoju sektora,
- Konsumpcja piwa per capita osiągnęła wysoki poziom **ok. 100 litrów per capita**,
- Potencjał wzrostu popytu wewnętrznego jest już ograniczony, ale możliwe są zmiany w strukturze,
- Kluczowymi trendami konsumenckimi są premiumizacja oraz innowacje,
- Wzrost eksportu – ale małe znaczenie handlu zagranicznego w rozwoju rynku,
- Dobra sytuacja finansowa stwarza solidne podstawy rozwoju w przyszłości,
- Wzrost udziału w rynku małych browarów w ostatnich latach,
- Należy oczekiwać wzrostu konkurencji ze strony innych napojów alkoholowych (win, cydru, napojów spirytusowych),
- Dalszy rozwój sektora będzie możliwy w warunkach równoczesnego zwiększenia popytu wewnętrznego (o 5-10%) oraz eksportu – **dywersyfikacja rynków zbytu**,
- W wyniku spadku popytu wewnętrznego na rynku UE od 2009 r. występuje spadek produkcji piwa,
- Spadek spożycia piwa w krajach UE o wysokich dochodach (Niemcy, Wielka Brytania, Dania, Belgia), funkcja konsumpcji przyjmuje kształt odwróconej litery U,
- Wzrost cen detalicznych piwa w UE miał mniejszą dynamikę niż wzrost cen napojów alkoholowych ogółem. W Niemczech i Wielkiej Brytanii wzrost cen piwa był słabszy niż przeciętny w UE. Największe wzrosty cen odnotowano przede wszystkim w nowych krajach członkowskich..

